

СТРАТЕГІЧНІ ПРИНЦИПИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В СИСТЕМІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ОСВІТИ В ШКОЛІ ТА ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Михайлович М. В., Іванова Є. В.

Науковий керівник: старший викладач Кучерган Є. В.
Криворізький державний педагогічний університет

Постановка проблеми. Відповідно до професіоналізації педагогічних кадрів фізичної культури в системі організації здоров'язбережувальної освіти, пріоритетним завданням є зміцнення фізичного розвитку студентів / учнів, збереження психічного та соціального здоров'я. В нових умовах сьогодення вчитель / викладач повинен володіти ефективними педагогічними технологіями, творчо використовуючи методи та індивідуальні підходи, що допоможуть йому в майбутньому розвивати ціннісні орієнтації на збереження власного здоров'я та здоров'я своїх вихованців.

Викладач фізичної культури у вищому навчальному закладі, формуючи професійність майбутнього педагога, повинен розвивати та впроваджувати педагогічні технології, прийоми збереження фізичного, психологічного, соціального та духовного здоров'я засобами фізичного виховання.

Таким чином, вчитель / викладач фізичного виховання є сполучною ланкою в сфері педагогічної освіти між вчителями / викладачами інших дисциплін, формуючи в них основні цінності здорового способу життя та уміння створити навколо себе культурне середовище, яке є невід'ємною ланкою загальної культури людства.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. За даною темою наукових досліджень, основних аспектів педагогічних технологій збереження здоров'я, на основі фізичної культури за допомогою фахівців фізичного виховання, вивчали: Г. Бабушкін, М. Булатова, Е. Вільчковський, Л. Іванова, В. Наумчук В. Каргаполов, Т. Круцевич, Ю. Курамшин, О. Петуній, В. Платонов, Л. Сущенко О. Тимошенко В. Філанковський, Ю. Шкреттій; фізичним оздоровленням організму цікавилися: Б. Долинський, О. Дубогай, Г. Кривошеєва, П. Плахтій, М. Сентізова; теоретичні засади здоров'язбереження представлені в роботах: І. Авдєєнко, В. Бабич, Н. Базелюк, О. Водяний, Т. Кійко, Г. Ковальчук і В. Шахненко.

Мета статті: проаналізувати стан ціннісних орієнтацій на збереження здоров'я студентів / майбутніх вчителів спеціальності фізичної культури та інших спеціальностей; використання засобів збереження здоров'я вчителів / викладачів фізичної культури; використання педагогіки збереження здоров'я в навчально-виховному процесі школи та ВНЗ за різними спеціальностями з метою зміцнення працездатності підростаючого молодого покоління.

Методика дослідження: в роботі використано загальнонаукові методи: теоретичного аналізу та синтезу, систематизації матеріалу, узагальнення даних і їх класифікація, аналіз нормативних документів, уточнення понять, аналіз джерел.

Керуючись установчими документами про: Державну національну програму «Освіта» (Україна ХХІ століття), Національну стратегію розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки, Національну доктрину розвитку освіти, вчителі та викладачі, розвиваючи освітні процеси, спрямовують навчально-виховний процес на

збереження та зміцнення здоров'я молодого покоління та всіх учасників освітньої системи. У школярів, студентів, майбутніх вчителів/викладачів фізичної культури необхідно формувати стійкі мотиви, спрямовані на здоровий спосіб життя, бережне відношення до свого здоров'я та здоров'я оточуючих.

Майбутні вчителі/викладачі різних спеціальностей разом з викладачами фізичної культури повинні вміти самостійно складати програму комплексів загально-розвиваючих вправ, які спрямовані на пріоритети фізичного, психологічного та соціального розвитку молодого покоління, створювати та підтримувати умови для тривалої трудової діяльності, життєвої активності студентів / учнів.

Основною причиною нездоров'я молодого покоління є дуже низька вмотивованість здоров'я, як особистої цінності людини. Спортивні зали, спортмайданчики, стадіони навчальних закладів стають мало доступними, так як їх кількість зменшується. Таке положення справ призводить до послаблення інстинкту самозбереження молодого покоління, а доступність побутових забаганок, задоволення своїх потреб зменшують силу волі та силу характеру.

В даному випадку, на думку педагогів гарантувати збільшення інтересу до цінності здоров'я може тільки цілісна система навчально-виховної роботи з фізичної культури, яка підтримується суспільством і керується професійними працівниками, що здійснюють педагогічний аспект, формуючи та зміцнюючи здоров'я молодого покоління. За системою навчально-виховної роботи в закладі освіти, молоде покоління повинне вдосконалювати та підтримувати своє фізичне здоров'я, щоб з часом покращувалось його світосприйняття на кожному віковому етапі розвитку, адже саме школа та ВНЗ формують основи фізичної культури молодого покоління з основ здорового способу життя, яке гарантує вміння протистояти негативним впливам.

Система збереження здоров'я в середній освіті повинна комплексно відображатися у навчальних планах шкільних предметів. У вищих навчальних закладах освітній процес необхідно розглядати, як придбання професійних знань, умінь і навичок, що нададуть можливість протягом усього життя бути цінним і щасливим спеціалістом, який реалізує свою професійну діяльність з урахуванням пріоритету збереження здоров'я.

Освітня система не може вважатись гуманістичною та демократичною, якщо вона не спрямована на збереження здоров'я молодого покоління. Тому необхідно постійно покращувати та розвивати професійну підготовку студентів / майбутніх вчителів фізичної _ культури, викладаючи їм єдину комплексну програму розвитку фізичного виховання з елементами збереження здоров'я, спрямовану на взаємодію з педагогами інших предметів.

В період становлення молоді держави суттєвою основою змісту навчання є підготовка творчо мислячих учителів, які навчатимуть молоде покоління за сучасними вимогами запитів суспільства щодо здоров'я нації. На думку педагогів освітньої системи, при відповідних умовах, вчителі середньої освіти та викладачі вищих навчальних закладів, можуть повністю забезпечити збереження здоров'я школярів і студентів у освітніх процесах за дотриманням правил з техніки безпеки.

Слід також забезпечити зміст та об'єм навчального матеріалу у відповідності до

вікових, анатомо-фізіологічних та індивідуальних можливостей дитини/учня/студента з урахуванням статевих особливостей.

Такі індивідуальні програми повинні забезпечити фізичну працездатність учнів/студентів у навчально-виховному процесі та повсякденному житті.

Результати дослідження та їх обговорення. Вищий навчальний заклад є джерелом цінностей здоров'я майбутнього молодого покоління, де викладач фізичної культури та викладачі інших спеціальностей повинні володіти широким колом знань, умінь і навичок, що забезпечують системний підхід збереження здоров'я. При повній взаємодії з медичними працівниками, психологами, соціальними педагогами та адміністрацією викладач фізичної культури забезпечує контроль та корекцію відхилень у здоров'ї молодого покоління.

Висновки. Впровадження в навчально-виховний процес школи та ВНЗ комплексу збереження здоров'я передбачає розвиток цінностей здоров'я та є частиною загальної культури здоров'язбереження. Випускник, що отримав фізкультурну освіту, повинен бути основним стрижнем розвитку забезпечення збереження здоров'я за такими формами:

а) медико-гігієнічна форма розвитку освітніх процесів потребує співпрацю з медичним працівником та учнем;

б) культурно-естетична форма, передбачає використання хореографії музики, співу та танців;

в) екологічно-туристична форма, сприяє гармонізації та взаємодії з природою;

г) фізкультурно-оздоровча форма, передбачає заняття спортом із використанням комплексу збереження здоров'я за різними формами спрямованості.

Література.

1. Абаскалова Н. П. Системный подход в формировании здорового образа жизни субъектов образовательного процесса «школа-вуз» / Н. П. Абаскалова. - Новосибирск, 2001. - 156 с.

2. Апанасенко Г. Л. Медицинская валеология / Г. Л. Апанасенко, А. А. Попова. - Киев, 2000. - 248 с.

3. Зайцев Г. К. Валеология. Культура здоровья / Г. К. Зайцев, А. Г. Зайцев. - Самара, 2003. - 272 с.

4. Практикум по психологии здоровья / Под ред. Г. С. Никифарова. - СПб., 2005.-351 с.

5. Тимофієва М. П. Психологія здоров'я: навчальний посібник / М. П. Тимофієва, О. В. Двіжанова. - Чернівці, 2009. - 296 с.